

Italijani v Adis Abebi

Prve italijanske čete so vkorakale v abesinsko prestolnico včeraj popoldne po boju z neregularnimi abesinskimi četami na okoliškem gričevju

Adis Abeba, 5. maja. b. Popoldne so italijanske čete vkorakale v opustošeno glavno mesto Adis Abebe. Prihod italijanskih čet je angleški poslanik sporočil po radiu londonski vladi. Inozemska poslanstva in evropske kolonije pozdravljajo prihod italijanskih čet, ker so bila v zadnjih urah v zelo kočljivem položaju. Še dopoldne so se morala braniti proti plenilec s strojnimi.

Manjši oddelki obojenih Abesincev so se umaknili iz mesta, da bi se v okolici uprli prodiranju italijanskih čet. V Adis Abebo so odšli iz Džibuti tri stotine francoskih kolonijalnih vojakov, da bi zaščitili francosko poslanstvo, v katerem je nad 2000 Evropejcev. Motorizirani oddelki nemške poslanstva so rešili več Evropejcev, med njimi delegata mednarodnega Rdečega križa iz Zeneve.

Abesinci se upirajo?

London, 5. maja. o. Angleški poslanik v Adis Abebi je danes sporočil znanemu ministru, da se bje tik pred mestom na okoliških hribih ljuba bitka med italijanskimi predstraži in nerednimi abesinskimi četami. Italijanske predstraži, ki so včeraj prodrele tik do mesta in so se utaborile že v neposredni bližini angleškega poslanstva, so se morale umakniti. Borba je zelo krvava, ker Abesinci nenehno napadajo in ne dopuščajo italijanskim četam, da bi se utrdile in posluževale strojne ter druge moderne orožja. Kako dolgo bo trajal odpor Abesincev, je težko napovedati, vendar pa ni nobenega dvoma, da se bodo tudi poslednji branilci abesinske prestolnice morali ukloniti pred številčno in tehnično premočjo sovražnika.

Velike terenske ovire

Desle, 5. maja. o. Glavna italijanska kolona, ki prodira proti abesinski prestolnici pod osebnim vodstvom maršala Badoglija, je obšla 25 milj pred Adis Abebo v bližini Debra Brehana. Popolnoma razdrta cesta in silni nalivi, ki trajajo že četrty dan, skoro onemogočajo vsako napredovanje in si morajo italijanski vojaki tako rekoč vsako pred izvojevati z največjim naporom v borbi proti razbesnelim tropskim elementom. Italijansko vodstvo sploh ni računalo s tolikimi ovirami na šoanski visoki planoti in je upalo, da bodo italijanske čete še pred nastopom deževja prodrele do Adis Abebe. Sedaj je tudi dovoz živin zaostal in primanjkuje vojakom vsega.

Asmara, 5. maja. k. Italijanske sprednje straže so sredi, kakor pravi uradno poročilo, prodrele do mesta, ki je še 30 km oddaljeno od abesinske postaje, glavna kolona pa je bila tedaj oddaljena od Adis Abebe še okrog 60 km. Davi ob zori je naglo nadaljevala svoje prodiranje po težavnem terenu proti jugu. V pretekli noči je močno deževalo in so vsa tla razmočena.

Cete, ki so na pohodu, oskrbujejo letala z živili. Tako spuščajo letala s padali tudi živino, ker zaradi velike vročine nemože oskrbovati čete z zaklano živino.

Program za svečano zasedbo Adis Abebe

Rim, 5. maja. o. Maršal Badoglio je sporočil, da so izvršene že vse priprave za svečano zavzetje abesinske prestolnice. V to svrhu je določen poseben program. Askarske čete, ki so jih poslali naprej, da zasedejo okoliške vrhove in zavarujejo okupacijske čete pred vsakim presenečenjem, bodo najprej očistile mesto roparskih tolp, nato pa se bodo umaknile v okolico mesta, da bodo prve vkorakale italijanske nacionalne čete in fašistične milice, ki bodo na ta način doleže slave in časti, da so definitivno osvojile abesinsko prestolnico. Paradna kolona, ki bo z godbo na čelu vkorakala v mesto, bo razvrščena takole:

Neguš na potu v Jeruzalem

London, 5. maja. d. Zunanji minister Eden je včeraj v spodnji zbornici izjavil, da se je abesinski cesar vkrcal s svojim spremetvom v Džibuti na angleško vojno ladjo »Interprice« ter odpotoval direktno v Haifo. O dogodkih v Adis Abebi je izjavil med drugim:

Zvečer 1. maja je sporočil cesar angleškemu poslaniku v Adis Abebi po svojem tajniku, da je odložil vodstvo vladnih poslov in ga poveril ministrskemu svetu, sam pa namerava s svojo družino takoj odpotovati v Džibuti in nato v Palestino. Angleška vlada je smatrala za svojo dolžnost, da ustreže cesarjevi želji, in, kolikor je v njeni moči, olajša potovanje cesarske rodbine v Jeruzalem. V ta namen je stopila tudi v zvezo s francosko vlado, ki se je izjavila pripravljena, da pomaga cesarju pri izvedbi njegovih želj. Angleška vlada je poslala v Džibuti križarko »Interprice«, da prepreči cesarja s spremetvom naravnost v Haifo. Angleška vlada seveda pričakuje, da se cesar za svojega bivanja v Palestini v nobenem pogledu ne bo udeleževal za nadaljevanje sovražnosti.

Obisk Nj. Vel. kraljice Marije v Rumuniji

Beograd, 5. maja AA. Nj. Vel. kraljica Marija je danes ob 9. odpotovala s svojo teto princoso Hohenlohe v Rumunijo na obisk k svoji sestri rumunski princesi Elizabeti.

Split dobi stalno gledališče

Zagreb, 5. maja o. Znani hrvatski kompozist Ivo Tijardović je dobil od prosvetnega ministra dovoljenje, da osnuje nekako napredno gledališče v Splitu. To gledališče bi gojilo dramo in opero ter bi pripravljalo predstave v vseh mestih Dalmacije in hrvatskega primorja. Uživalo bi podporo države, banovine ter dalmatinskih mestnih občin.

Ljubljanska opera bo gostovala tudi v Šibeniku

Šibenik, 5. maja o. Šibenski kulturna društva so se z ljubljansko opero, ki gostuje sedaj v Splitu, dogovorila da bo opera pripravila štiri predstave tudi v Šibeniku.

Beleške

Minister Janković o dr. Mačku in o volitvah

V nedeljo sta imela ministra Djura Janković in dr. Behnen konferenco pristašev JRZ v Bosanskem Petrovcu. Glavni govornik je bil minister Janković, ki je, kakor posnemamo po »Politiki«, dejal med drugim:

»Dr. Maček je zbral okoli sebe vse Hrvate, dr. Korošec vse Slovence in verujem, da dr. Spaho tudi vse muslimane. Srbi pa smo razdeljeni na razne male stranke, ter postali tako drobiž za menjavanje. Stopil sem v to vlado kot opozicionalec, dr. Stojadinović pa je prišel, da zruši Jevtića in njegov režim. Vi iz združene opozicije se sporazumete že dvanaest mesecev, prepičati pa sem, da se ne boste sporazumeli niti v dvanajstih letih. Mi Srbi ne bomo šli v Kupinec. Kdor se želi sporazumeti, naj pride v Beograd. Gospodje iz združene opozicije naj se potrudijo v parlament, če resnično žele delati za ureditev prilik v naši državi. Zapomnite si, da bo prišlo do novih volitev šele takrat, kadar bo konec raznih političnih ubojev. Dotlej pa bomo mi budni čuvarji našega kralja, države in edinstva.«

Glasilo krščanskega socialnega delavstva »Delavska pravica« nadaljuje svojo borbo za oficijelno klerikalno delavsko organizacijo »Zvezo združenih delavcev«. V zadnji številki objavlja okrožnico te organizacije nekemu krščanskemu socialistu, ki se je udeležil gospodarsko-političnega tečaja JRZ v Ljubljani. Iz okrožnice je razvidno da ima nova konkurenčna organizacija namen »po navodilih papeža Pija XI. tudi v Sloveniji ustanovljati odločno katoliške strokovne in stanovske delavske ter nameštenske organizacije. Ne pustimo, da nam socialisti in komunisti zavzamejo vse delavske postojanke.«

»Delavska pravica« zavrača očitke, da Jugoslovanska strokovna zveza ni dovolj katoliška in da simpatizira z marksizmom ali celo komunizmom in pravi, da so ti očitki zlobno podtaknjeni manevri, ki naj pomagajo rahljati zaupanje krščanskega delavstva v 40 let staro organizacijo ter pripraviti teren za čisto politično strankarsko delavsko organizacijo. Rajnki dr. Krek pa je stal na stališču, da krščansko delavsko gibanje ne sme biti podrejeno nobeni stranki, ampak da mora biti svobodno, ker ima že samo po sebi jasen pomen.

Preko vseh teh borb prehaja »Slovenec« močje, v kolikor vsaj indirektno ne podpira akcije nove »Zveze združenih delavcev«. Očitno je mnogo prijetneje napadati JNS in nacionaliste, kakor pa reči odkrito besedo v tem sporu, ki je že tako globok, da vmešavajo vanj celo samega ljubljanskega škofa dr. Rožmana. Tako poroča »Delavska pravica«, da »širi neki gospod med gorenjskim delavstvom vesti, da je prevzeli nadškof dr. Gregorij Rožman odpovedal svojo udeležbo na kongresu krščanske socialistične mladine. Ta izmišljotina je tako, milo izraženo, bedasta in nalivna, da je gorenjsko ljudstvo sploh ni vzele v obzir. Sporočamo jo le kot primer, da gotovim ljudem, od katerih bi sicer tega najmanj pričakovali, ni nobena laž dovolj nizkotna, da z njo oblatijo kako stvar.«

Vsekakor zanimiva ugotovitev v oficijelnem glasilu Jugoslovanske strokovne zveze, ki prav krepko potrjuje to, kar mi že skozi desetletja trdimo: da gospodi v drugem taboru ni nobeno sredstvo preveč

Poenotenje mladinskih organizacij JRZ

Glavno glasilo JRZ, »Samouprava«, objavlja dolg članek o nalogah in vlogi mladine v JRZ. Pri tem prihaja do zaključkov: »JRZ je nastala iz treh strank, ki so do sedaj zbirale vsaka za sebe na svojem področju svojo mladino. Odslej pa bo morala ta posel vršiti JRZ pod skupnim vodstvom. Sedaj je nastopil čas, da pretegne mladino k delu za stranko in ideje, orisane v programu naše stranke.«

V zvezi s to zahtevo vodstva JRZ se bavijo klerikalna ekademska in mladinska društva v Sloveniji resno z mislijo, da spremene svoje dosedanje programe ter se s sorodnimi srbskimi in muslimanskimi skupinami združijo v enotne mladinske organizacije pod okriljem JRZ.

Sokolski prapor v občinski hiši

Ker Sokolsko društvo v Gornji Radgoni nima lastne dvorane, ki bi ustrezala za shrambo dragocenega svilenega sokolskega prapora, je društvo svojčas zaposlilo trško občinsko upravo, da se dovoli shranjevanje prapora v občinski dvorani. Prapor je bil shranjen v lični omarici s steklenimi vrati. Vselej je na steni kot slika in je bila s praporom dvorani v okras.

Ko pa je nedavno zaradi združitve trške in okoliške občine prevzela posle nova občinska uprava, je bila ena njenih prvih skrbi tudi to, da odstrani sokolski prapor iz občinske dvorane. Občinska uprava je naslovila na Sokolsko društvo dopis z dne 25. aprila t. l. št. 127, s katerim je pozvala društvo, da do 28. aprila t. l. odstrani svoj prapor iz občinske dvorane, češ da rabi občina to dvorano za pisarno. Čeravno bi lična omarica z razvitim sokolskim praporom lahko bila v okras tudi občinski pisarni. V koliko je to postopanje v skladu z nacionalizmom, katerega novi gospodarji ob vsaki priliki poudarjajo, o tem naj sodi javnost.

„Tovariški sestanek“ ob obletnici volitev

Beograd, 5. maja p. Prvaki beogradskega dela združene opozicije so imeli nocoj tovariški sestanek v spomin na obletnico potopitve volitev.

Zahteve „Krščanske šole“

Nedeljako zborovanje društva »Krščanska šola« je sprejelo in poslalo v svet dve obširni resoluciji, ki merila na reformo sedanjih temeljnih načel našega šolskega pouka, tedaj na reformo onih načel, ki so bila sprejeta in uveljavljena v letih 1929. in 1930. Komu sta resoluciji namenjeni, ni omenjeno; adresat je morda izpuščen prav namenoma, saj je splošno znano, kdo je sodeloval pri uveljavitvi sedanjih učnih in vzgojnih principov, ki jih omenjamo društvo pavšalno graja.

V državah, kjer sta po zakonu vzgoja in pouk mladine pridržana izključno laičnim krogom in kjer sta cerkev in veroizpoved popolnoma izključeni iz šole, je društvo s takim državam pokret za krščansko šolo ne zahteva verske šole v takem obsegu, kakršen je pri nas že zajet s zakonom in se strogo izvršuje. Sodeč po tem sta omenjeni resoluciji neumestni in je prišlo do njih samo zato, da se lahko data v javnost dve politični zahtevi prvega reda: vpliv na personalno politiko v šoli in razveljavitev zakona o Sokolu kraljevine Jugoslavije.

Samo ta namen imata dolgi resoluciji, saj ostale navedbe po veliki večini niso konkretne, ne navajajo nikakršnih faktov, marveč ponavljajo samo splošne maksime, po katerih si cerkvena oblast laični pretežen vpliv na šolo in vzgojo. Omenbe vredno je, da je zborovanje obsodilo tudi delovanje naših društev, ki so nadejala potreb-

no in koristno nalogo, da otrokom, ki so potrebni oddiha in okrepila, pa njihovi starši ne zmorejo sredstev, nudijo daljše ali krajše bivanje ob morju ali v planinskih predelih, kjer se naberejo potrebni moči za vse naslednje leto. Odveč bi bilo poudarjati važnost dela, ki ga opravljajo te humane organizacije, zato pa je tem huje oboedbe vredno, da se na javnem zborovanju tako plemenito prizadevanje označuje kot škodljivo in demoralizirajoče. Resolucija pravi naravnost, da se v počitniških kolonijah otroci mnogokrat kvarijo moralo, kar je tako gorostasna in krivična trditve, da bi jo moral človek, preden jo izreče, prepričati s podatki, dokazi, fakti in vsokrvnim materialom. Tega unionsko zborovanje ni storilo, zato je ta del resolucije gola natolcevanje. Ako se tem idealnim delavcem zagrezi delo s krivičnim in neresničnim obrekovanjem, ali bo potem stolpne neše mladine pošiljali na oddih društvo »Krščanska šola«? Proti taki obdolžitvi morajo nastopiti vsa društva, ki prirejajo počitniške kolonije za deca, da se tako vsaj nekoliko zavarujejo pred nekrščansko obtožbo društva s krščanskim imenom.

V ostalem na se vsakdo strinja z načelom glede šolskega pouka, ki ga postavlja resolucija, ko pravi: »V šolo spada samo, kar je dognano«. Ako se na država ravna po tem pravilu, potem mora biti iz šole odstranjeno še marsikaj, tudi mnogo onega, kar zahteva »Krščanska šola«.

Prosvetna zveza, „Slovenec“ in radio

O važni in zanimivi razpravi v finančnih odborih narodnega predstavništva, katerima so bile predložene pogodbe za reorganizacijo naše radiofonije, »Slovenec« ni ničesar poročal. Prinesel je le ministrov ekspozice in niti ni zabeležil, da je minister svoje predloge na koncu v celoti umaknil. Zato pa se je v dolgovestni notici zaletel v spomenico nacionalnih osrednjih kulturnih organizacij iz Ljubljane in Maribora, ki je bila ob priliki te razprave poslana predsedniku vlade, ministru pošte ter predsednikom finančnih odborov v narodni skupščini in senatu. Spomenica pozdravlja nameravano reorganizacijo naše radiofonije, izreka se proti enostranski eksploataciji novih postaj v Ljubljani in Mariboru po katerikoli enostransko orientirani kulturni ali politični skupini ter zahteva, da se tudi nacionalne kulturne organizacije pritegnejo k sodelovanju in vodstvu tako važne splošne kulturne institucije, kakor je radio.

To povsem lojalno in korektno stališče, ki ne izključuje sodelovanja kulturno tudi drugače usmerjenih skupin, v kolikor imajo pomen za narodno prosveto, in predpostavlja torej tudi sodelovanje Prosvetne zveze in socialistične »Vzajemnosti« je dalo »Slovenec« povod za napade, v katerih trdi, da gre za ofenzivo proti pravicam Prosvetne zveze. Gospode iz Kopitarjeve ulice je že zopet zapustil spomin. Po predlogu vlade je

Omejitev števila vajencev v trgovini in obrti

Beograd, 5. maja. AA. Trgovinski minister je izdal sporazumno z ministrom za socialno politiko in narodno zdravje ter po zaslišanju industrijskih, obrtnih in delavskih zbornic uredb o razmerju števila učencev do števila pomočnikov v trgovinah in obrtnih delavnicah.

Uredba določa: V trgovinah in obrtnih smejo biti istočasno v uku: en učenec, če dela lastnik obrti sam ali z enim pomočnikom, dva učenca, če je v obrti zaposlenih 2 do 5 pomočnikov, trije učenci, če je v obrti zaposlenih 6 do 10 pomočnikov, štiri učenci pa, če je v obrti zaposlenih več od 10 pomočnikov. Več od 4 učencev ne more biti istočasno v nobeni trgovini ali obrti.

Ce kolektivne pogodbe določajo večje omejitve števila učencev, veljajo za dotični obrat določbe kolektivne pogodbe.

V izjemnih primerih, ako to zahtevajo izredne okoliščine, sme ban po zaslišanju pristojnih zbornic dovoliti, da se število učencev povzra preko določenega minimalnega števila.

Za določitev števila učencev, bo odločilno povprečno število pomočnikov, stalno zaposlenih poslednje leto dni. Kot stalno zaposleni pomočniki se bodo smatrali tisti, ki so v dotičnem obratu delali nepretrgoma najmanj 4 tedne.

Ce lastnik obrti sam dela ali z enim pomočnikom, lahko sprejme še nega učenca v

uk, če ima prvi po pogodbi končati svoje učenje v šestih mesecih.

Ce je učenčev službeno razmerje prenehal pred koncem učnega roka, lastnik obrti je pa nato sprejel drugega učenca, sme preko določenega števila sprejeti ponovno prejšnjega učenca samo tedaj, če je učenčev razmerje prenehalo zaradi bolezni ali česa podobnega.

Določbe te uredbe bodo veljale tudi za delavnice, kjer se obrt izvršuje na tovarniški način, za strokovne delavnice tovarn, za delavnice in podjetja, ki ne spadajo pod določbe obrtnega zakona, in za delavnice podjetij ali ustanove, kjer se v smislu obrtnega zakona vtrije izvršujejo obrtna dela. Lastniki obrti iz čl. 19 odst. obrtnega zakona sploh ne morejo sprejemati in imeti učencev.

Omejitve te uredbe veljajo za glavne obrti in za njihove podružnice in druge pomožne lokale (čl. 132 obrtnega zakona). Določbe o številu učencev se bodo izvajale posebej za vsako posamezno podružnico in drugo pomožno obrt.

Za učenca, ki jih ta uredba dobi v uku, ne veljajo omejitve, predpisane a to uredbo. Lahko bodo dovršili svoj uk ne glede na število v dotičnih obrtnih zaposlenih pomočnikov. Dokler število učencev ne pade na razmerje, določeno v tej uredbi, ne morejo lastniki obrti sprejemati novih učencev.

ti na etiketi označeno. Izdelovalci umetnih mineralnih vod se morajo v roku 6 mesecev prilagoditi tej uredbi. Umetne in korrigirane mineralne vode, ki se nahajajo v prometu in ne vsebujejo opreme, ki jo določa uredba, smejo biti v prometu le še leto dni.

Druga Aljehinova simultanka v Zagrebu

Zagreb, 5. maja o. Preteklo noč je odigral bivši svetovni prvak dr. Aljehin v Zagrebu svojo drugo simultanko. Dobil je 17 partij, izgubil 15, neodločenih pa je ostalo 8 partij. To je bil najslabši uspeh dr. Aljehina na njegovi turneji po Jugoslaviji.

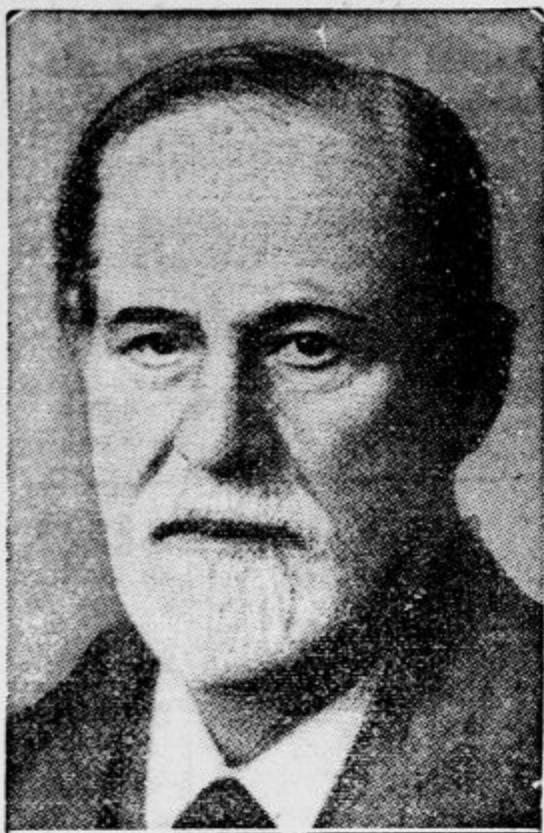
Vremenska poročila

Poročilo meteorološke letalske službe v Zemunu, kamor se je preselila iz Novega Sada: Depresija je zajemala včeraj južno polovico Evrope in Atlantik, visok pritisk nad severno Evropo. Jasnje je bilo na Francoskem, v južni Nemčiji in v območju Alp. V ostalih predelih Evrope oblačno, ponekod dež. — V Jugoslaviji je bilo oblačno v vsej kraljevini, deloma jasno v severni polovici in na gornjem primorju. Temperatura se ni znatno izpremenila. Minimalna temperatura Plevlje 5, maksimalna Mostar 24 stopinj.

Zemunska vremenska napoved za sredo: Oblačno v vsej kraljevini, deloma jasno v severni polovici in v primorskih krajih. Tu pa tem še dež.

Danajska vremenska napoved za sredo: Podnevi precej oblačno, možnost neviht, nekoliko topleje, soproga.

Dr. S. Freud — 80 letnik

Dunajski utemeljitelj psihoanalize dr. Sigmund Freud, obhaja svoj 80. rojstni dan. Osebnost jubilarja osvetljuje naš list v kulturnem pregledu današnjega »Jutra«

Doba belušev je tu!

Kako velja iz njih pripraviti delikatesno jed

Beluše je treba zelo sveže odrezati. Prestane rastline, ki jih hočemo morebiti v mrzli vodi umetno ohraniti sveže, izgube svoj aroma. Če pritisnemo noht na belušovo kožo, jo moramo občutiti krhko — potem je vredno, da takšen beluš kupimo. Čudno je, da cenijo ljudje pri nas debele, blede beluše kot delikateso. V Franciji dajejo prednost tankim rastlinam z zelenkastimi glavami. Najbolj pa so po mnenju gurmanov srednje debeli beluši z rahlo vijoličastimi glavami.

Beluše moramo olupiti zelo previdno in tenko, če so nežni, bolj na debelo pa, če imajo trdo kožo. Stedljivo je, da beluše pravilno olupimo, preden jih postavimo na ogenj, nego da z lupljenjem čakamo — in nam ostanejo polovice stebel potem na krožniku. Lupiti moramo od spodaj navzgor. Od vsakega stebela odrežemo del, ki tiči v zemlji, stebela prerežemo v enako dolžino

(ostanek nadzemnega stebela porabimo za juho), jih povežemo z belo pavlato nitjo skupaj, da jih moremo z lahkoto vzeti iz vode, in jih kuhamo 25 do 30 minut. Dobro je, če se da stran, ki je rasla pri zemlji, lahko zmečkati dočim so glavice še trdne.

Beluševa voda daje izvrstno juho in primes za različne omake. Za vkuhane beluše, belušovo zelenjavo in beluše v Bechemelovi omaki, kakor tudi za jedi z gratiniranimi beluši vzamemo nežnejša stebela, ki jih zrežemo na manjše kose, preden jih skuhamo. Tudi iz opranih koncev belušev lahko pripravimo dobro juho. Dosti premalo pa uporabljamo beluše za salate. Mrzli beluši s latarsko omako ali majonezo so izvrstna jed za brezmesne večerje in osvežujoča predjed pri obedih.

Prestolnica v plamenih

Abesinski cesar je po svojem odhodu iz Addis Abebe zaukazal, da morajo odpreti vrata njegove palače, nakar so jo oplenili

Po odhodu vlada, ki je odpeljal cesarja Haileja Selassija in njegovo družino proti Džibuti, so nastopile za Addis Abebo težke ure. Izbruhnila je anarhija in tolpe, ki so jedva čakale na ta trenutek, so jele pleniti po mestu. Po cestah so se spopadali med seboj plenilci in roparji, ki so hoteli čimveč nagrabiti.

Takoj po odhodu je cesar zapovedal, da se morajo ljudem odpreti vsa vrata cesarske palače. Prebivalci prestolnice so, čim so zvedeli za ta ukaz, v ogromnem številu navalili proti dvoru. Večina je bila moških, ni pa manjkalo tudi žensk in otrok. Plenilci, ki so v tropih hodili po sobanah, pobrali, kar se jim je videlo vredno in odnašali plen rjovec na prosto ter se z njim umikali v gore. Odnašali so pohištvo, odeje, obleke, preproge, posebno pa orožje, kajti cesar

Cesarski dvorec v Addis Abebi, ki so ga roparske tolpe oplenile in zažgale

je zapovedal, da se morajo za Abesince odpreti vse tajne zaloge orožja, ki je bilo zakopano v zemlji. Moški so bili najbolj veseli pušk, s katerimi so streljali v zrak. Mnogi so se tudi oblekli v evropska oblačila s klobuki, ki so jih našli v cesarjevi palači.

Veseli plenilcev je bilo neizmerno ter se je razvilo v pravcate orgije, ko so roparji dospeli do skladišča pijač v neguševi kleti. Toda to veselje ni bilo neskaljeno do kraja. Ko se je namreč raznesel glas, da se je odprla klet, je pritisnila masa v te prostore in začela se je divja gonja za plen. Vsak je hotel popiti čimveč vina. Po-

škami in strojnimi tako dolgo v šahu, dokler jih niso odpeljali Angležji. Potem je trgovina doživela usodo vseh velikih prodajal v Addis Abebi. Izropali so jo do kraja in na koncu zažgali.

Vso soboto popoldne je gorelo mesto in požar je uničeval še ponoči to, kar je ostalo od dneva. Po cestah so rjovele trume razbojnikov, ki so si med seboj kradle plen. V teh bojih je bilo ranjenih tudi nekaj Evropecev, med drugimi žena nekega ameriškega misijonarja, ki je bila usmrčena od krogle iz puške. V času, ko so se v Addis Abebi odigravali takšni prizori, je bila armada maršala Badoglio oddaljena od abesinske prestolnice še 40 kilometrov.

Podmorski predor na Japonskem

Dočim govore Francozi in Angležji že dolga desetletja o predoru pod Rokavskim prelivom, a se ne morejo sporazumeti za njegovo zgraditev, so Japonci sedaj na tem da zgradijo prvi predor te vrste. V bližnjem času naj bi predor pod Šimonoseško morsko ožino vezal otoka Hondo in Kinšim.

Japonsko prometno ministrstvo objavlja k temu načrtu podatke, iz katerih je razvidno, da bi meril predor v dolžino 2,9 km. 1,6 km bi šlo pod morskim dnom, v bistvu pa bo ta predor 7,6 m široka cev iz železobetona. Predor bo okrog 6 m pod morskim dnom ali 36 m pod površino morja.

Pleša in plešci

Motnje v klični žlezi ovirajo nastanek pleše — Boj za lasno krasoto

So možje, ki jih ne boli posebno, ko se jim prično lasje redčiti in se jim redčijo, dokler se ne pokaže majhna jasa na njih glavi, pa se jim ta jasa potem čedalje bolj veča. V njihovi prisotnosti lahko mirno poveš kakršne koli dovtipne o pleši in plešcih, ne da bi jih to razburilo. So pa tudi možje, ki so v tem pogledu bolj občutljivi, ki vidijo v porajajoči se pleši prvi znak odhajajoče mladosti in jo skušajo zadržati zato z vsemi mogočimi pripomočki.

Boj proti pleši pa v bližnjem času gotovo ne bo več tako oster, kajti znanstveno raziskavanje je ugotovilo, da bi morali biti možje na svoje pleše prav za prav ponosni. Dermatolog prof. R. O. Stein pravi v neki svoji strokovni razpravi, da je pleša naravnost atribut moškosti. To sicer ne pomeni, da možje brez pleše niso pravi možje. Pomeni pa, da kažejo skoraj vsi možje nagnjenje do nastanka pleše, in sicer v tako zvanih »inteligentnih klobukih«.

Dočim se lasje pri ženskah in mladeničih v gladkem loku ločijo od čela, se pri zrelem možu lasje ob strani čela po navadi pričnejo umikati. V mnogih primerih nastane

ne pleša tako, da je videti čelo čedalje višje in se kotički modrosti čedalje globlje zarezujejo proti temenu.

V stari Grčiji so v ostalem začetek pleše smatrali za sestavino moške lepote, grški kiparji so upodabljali celo mladeniče z golimi kotički ob straneh čela.

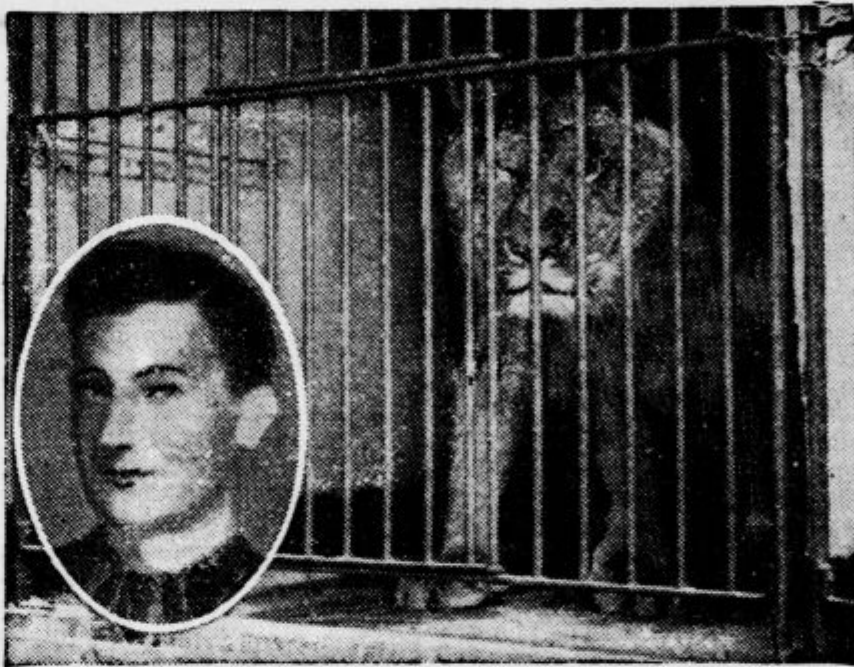
Za nastanek pleše ni odgovoren močan prhljaj, kakor so doslej mislili, temveč se dogajajo v koži na glavi neke napetosti, zavoljo katerih se kalil las v koži polagoma uničujejo. Pri teh spremembah v koži na glavi imajo, kakor vse kaže, odločilen vpliv moški hormoni, ki krožijo v krvi. To podmeno potrjuje dejstvo, da pri možeh, ki

trpijo za motnjami v klični žlezi, skoraj nikoli ne more nastati pleša. Po drugi strani so že pogostoma opazovali, da se pleša pojavlja tudi pri moških ženskah.

Se vedno pa bo dovolj mož, ki bi se svoje pleše, naj si bo tisočkrat atribut moškosti, radi znebili. Na žalost jim je treba povedati, da je izredno težko obnoviti lasni kras, ki se je izgubil. Plešo skušajo zadržati z vsakovrstnimi obvezanji, mazili in tinkturami. V zadnjem času so poskusili tudi lečenje z injekcijami ženskega hormona in ti poskusi obetajo mnogo uspeha. Pri tem gre za paraliziranje učinka moških hormonov, ki povzročajo odmiranje nastnih kralj.

Lev usmrtil krotilca

Divja predstava na znanem pariškem trgu

krotilec Charles Hulin (v levem krogu) in njegov lev

Na pariškem Place de la Concorde, kjer se je vršil velik sejmen, je imel svoj šotor tudi neki krotilec, ki je nastopal z dresiranimi levji. Okoli klofote, v kateri se je prav vršila takšna predstava, se je zgignjela večstoglavna množica, a nihče iz nje ni opazil, da se bori krotilec za svoje življenje.

Tudi njegov desetletni nečak je menil sprva, da je divji boj njegovega strica Charlesa Hulina z levom, le eden izmed

dresurnih prizorov, resnica se mu je odprla šele tedaj, ko se je stric za trenutek osvobodil levjih krempljev in zbrnel: »Pokličite vendar pomoč!« Deček je ves prepaden stekel po stražnika, ki je prihitel, izvlekel samokres in leva ustrelil. Pomoč pa je prišla prepozno. Zverina je bila krotilec stlačila na tla in mu raztrgala dovodnico na vratu, tako da je izkrmavel, še preden je došel zdravnik.

Z barvami proti komarjem

Močvirja Cock County, od koder izvirajo ogromni roji komarjev, ki vsako leto napadajo Chicago, so razdelili v štiri predele in v vsakem teh predelov obdržavajo kolikor mogoče veliko število moskitov z določeno kričečo barvo. Če se pojavijo v Chicagu potem samo zeleni ali samo rumeni roji komarjev, vedo ljudje takoj iz kakšnega predela prihajajo, in čete, ki jim je določeno pobiranje neprijetnih in nevarnih živali, se odpravijo tja takoj s petrolejem in strupom. Ta metoda ima prednost, da ni treba kakor doslej razpisovati denar za uničevanje komarske zaloge v predelih, od koder mestu ne preti nevarnost. Že lansko leto so v manjši meri z uspehom izvedli ta poskus.

Ciganovo zlato

V vestfalski vasi Döhrenu sta se pred nedavnim sprla dva cigana. Eden izmed obeh je nato iz maščevanja povedal nekemu gostilničarju, da ima njegov nasprotnik v svojem vozu kakšnih 30.000 mark vreden zaklad v zlatu in srebru. Gostilničar je obvestil policijo, ki je našla v ciganovem vozu res 11.500 mark, in sicer v zlatnikih, srebrnikih po pet dolarjev in v devizah. Vso najdbo je policija zaplenila, cigana, ki ga poročilo imenuje Dikolitscha, in njegovo ženo pa je spravila v zapor, dokler se ne dožene, od kod imata zaklad.

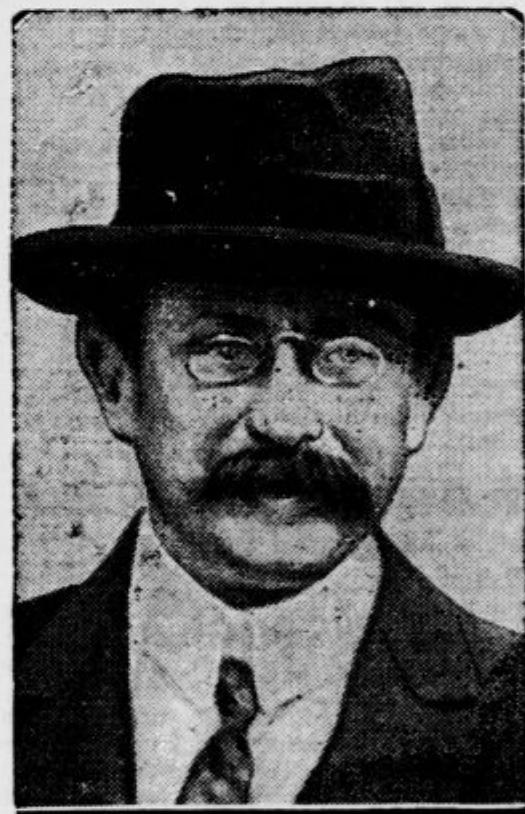
Zakladi cesarja Montezume

Bogastvo Aztekov, ki ga iščejo

O zakladih Aztekov ne govori nič manj legend in bajk nego o zlatem zakladu Inkov. Vedno so domnevali, da je tudi Montezuma, zadnji azteški cesar, nekega zakopal svoje ogromno bogastvo, preden se je vdal Špancem, ki so vdrli v njegovo deželo pod Fernandom Cortezom. Sedaj menijo, da so spet našli sled za temi zakladi.

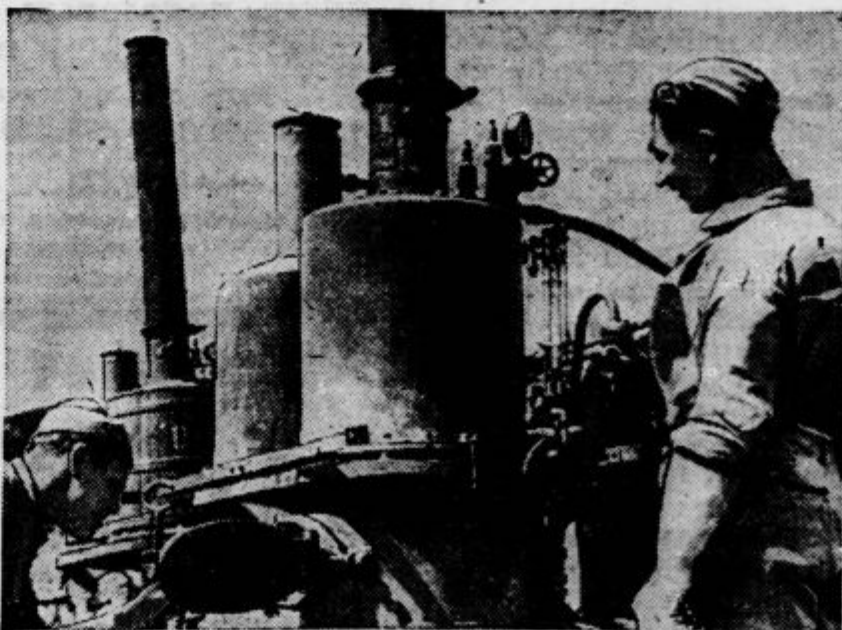
Neka Mehikanca, Marija Valayeva, ki trdi, da izvira njen rod še iz tistih usodnih

V njegovih rokah je usoda bodoče vlade

Voditelj francoskih socialistov Leon Blum, čigar stranka je dobila pri zadnjih volitvah največ mandatov tako, da je sestava bodoče vlade odvisna od njegove volje

Voda za napredujočo vojsko

Italijanska vojska se je morala v Abesiniji boriti ob velikem nedostajanju vode, zato je armadno poveljstvo dalo zgraditi takšne naprave za dostavljanje vode.

To krono se uplenili

Pri zavzetju Desija je prišla Italijanom v roke dragocena krona pokojnega cesarja Menelika, ustanovitelja abesinske države

Gibraltar za Cevto

Dunajski »Echo« priobčuje vest svoje, ga madridskega dopisnika, po kateri so baje britski vojaški krogi že od 1. 1925. prepričani, da je trdnjava Gibraltar popolnoma brez pomena. Že od tistega leta dalje niso v tej trdnjavi namestili nobene novega topa. Dopisnik pravi dalje, da se Velika Britanija v zadnjem času trudi pripraviti španijo do tega, da bi ji odstopila pristanišče Cevto na afriški strani. To pristanišče bi potem Anglija spremenila v silno oporišče za svojo vojno mornarico in letalstvo, španija pa bi v zameno dobila Gibraltar.

O ljubezni

Najgloblja laž pri ljubezni ni ta, ki jo izreče drugu, temveč tista, ki jo reče sebi. In ki si jo šepetemo na uho. Kajti zaljubljenec vara najrajši samega sebe in verjame najlažje samemu sebi.

Larochefoucauld pravi, da je ljubezen edina možnost za osvoboditev žensk, ki za denar niso naprodaj.

Mnogi ljubijo s srcem, drugi z možgani, tretji s čuti, četrti z mošnjo. In so sleparji s praznimi srci, praznimi možgani, praznimi mošnjami... Ne, genij, ki bi lahko ljubil s prazno mošnjo, se še ni rodil.

Prvi izbira denar, da bi si lahko kupil hišo, drugi, da bi ustanovil podjetje, tretji, da bi si kupil zemljišče, četrti, da bi dal svojim otrokom spodobno vzgojo, peti, da bi bil v starosti preskrbljen. A vsi možje zbirajo brez izjeme denar za to, da bi jih ženske ljubile nesebično.

Povej mi, koga danes ljubiš, in ti bom povedal, koga boš jutri sovražil.

Lepota in uboštvu ne moreta dolgo živeti druga ob drugem. Eno požre drugo. Uboštvu lepoto ali lepota uboštvu.

Ameriški samotar

Turisti, ki so obiskali te dni neko goro v bližini Mattave v kanadski državi Ontariu, so našli na njej mrtvega starega moža, ki je pred pet in tridesetimi leti prišel sem živeti puščavniško življenje.

Gre za nekega Thomasa Colbournea, ki je bil nekoč bogat trgovec v Chicagu in je nekega dne sklenil ostaviti grešni svet ter se vdati spokornemu življenju. Mož je pet in trideset let prebival na gori, z lastnimi rokami si je izkopal v njej jamo, v kateri je stanoval, in kakor srednjeveški puščavnik se je preživljal od zelišč in jagod.

Trinajstleten vojščak

Najvišji italijanski vojaški inštanca so predlagali v odlikovanje s srebrno kolajno za hrabrost 13-letnega Lorenza Fusca, ki je odšel s legijo čemosrajnikov na vzhodnoafriško bojišče in je pokazal v bojih v širju izreden pogum, ko je v družbi starejših tovarišev brez smrtnega strahu z ročnimi granatami odbijal abesinske napade.

ANEKDOTA

Clemenceau je bil strasen lovec. Nekoč je ustrelil divjo gos, ki je padla na tla. Dočim se je iz kraja dvignila jata ptice Clemenceau je vprašal, kakšne ptice so to in ko so mu povedale, da so škorce, je zrl nekaj časa za njimi, kako so se oddaljevali, nato je pa dejal: »To bi imenoval jaz kompaktno majoriteto...«

VSAK DAN ENA

»Ko bi človek vsaj vedel, komu od vas rase dila...«

Na poti pred oltar sta se ponesrečila

V Upsali se je mlad par peljal z avtomobilom k poroki. Malo pred cerkvijo je avto trčil v drugo vozilo. Nevesta v bolnišnici umira, ženin in šest svatov pa je bilo težko ranjenih.

MODERN NAČIN PRANJA JE PRANJE S PRALNIM PRASKOM

PERION

UPORABLJAJTE GA IN VAŠE PERILO BO HITRO IN LEPO OPRANO.

LIANA SANDEN:

VSE ZATE!

Renata, v citronastorumeni volneni jopici in z majhno pomarančasto čepico na glavi, stoji pred »Mornariškim hotelom«. Gragertov višnjevi sukni se blešči zraven nje na jutranjem solncu.

»Kako je, Mr. Blackwell? Ali pojedete z nama na golfišče?»

Blackwell takoj poskoči in zgrne svoj časniki: »Prav za prav sem hotel počakati pošte, ali — Renata se zasmeje:

»Moški prav tako napeto čakajo pošte kakor ženske kavalirja ali telefonski pogovor.«

»Potem mi je že ljubše, gospa Hartyjeva, da čakate telefonskega razgovora, de Georg.«

»In če bi bil ta telefonski pogovor s kavalirjem? Kaj tedaj?»

»Tadaj vam vzamem zvezo.«

»Zelo odločni ste, gospod Gragert.«

»Drugače ne gre, mlodivca.«

»V poklicu morda res ne.«

»V ljubezni tudi ne, gospa Renata.«

Georg je ujel Renato za oči. Vse pogovor je bil tako nagel, da Mr. Blackwell, ki je prepozno za čel poslušati, skoraj v zadregi gleda zdaj njega, zdaj njo.

Caddieja, dva rjava, mršava dečka, jo v korak ubirata za njimi, ko stopajo proti golfišču.

Pred hotelsko depandanso naleti baron Montana na pismonošo.

»Dobro jutro«, pravi Montana in ponese dva prsta k čepici, »ali je kaj pošte zame?»

»Trenutek, sir.«

Mož pobrska po svoji torbi.

»Prosim«, reče Montana, »Mr. Blackwell me je naprosil, naj prinesem njegovo pošto na golfišče.«

Poštar spet pobrska po torbi.

»Nekaj priporočilnih pisem je«, reče neodločno, »teh vendar ne morem —«

Montana je z bistrim očesom obletel znamke na priporočenem pismu:

»Priporočenih? Potem nikar. Ta pisma morate seveda oddati v hotelu. Povedal bom Mr. Blackwellu.«

In odkoraka po obrežni promenadi proti pošti. Tam odda precej dolgo brzojavko.

Skozi okno brzega vlaka na Waterlooški postaji v Londonu gleda Renatina glava, in zraven nje svetlo obrobjena Georgova. Blackwell stoji zunaj; obraz mu je, kakor zmerom, nekam pomečkan in žalosten.

»Žal mi je, Mrs. Harty, da se ne morem tako peljati z vami. V dveh dneh bi bil postoril svoje tukajšnje opravke. Zakaj me niste hoteli počakati?»

Renata se v smešni zadregi ozre z Blackwellu na Georga:

»Ali se vam je kdaj sanjalo, gospod Gragert, da utegne ameriški milijonar biti tako težke pameti?»

Ze dvajsetkrat sem razložila Mr. Blackwellu, da moram plačati kazen, če ne pridem točno na pogodbeno določeno izkušnje.«

»Pa bi bil jaz plačal konvencionalno globo za vas, Mrs. Hartyjeva. Toliko vendar ne more biti.«

»Za vas ne, Mr. Blackwell, zame pa. Razen tega se gotovo ne prištevate med običovalce poslovne nezanesljivosti. Saj se tako kmalu vidva v Berlinu.«

»Da, kmalu, Mrs. Hartyjeva.«

A potrtost kar ne izgine Blackwellu iz oči. Tako se torej pelje sama s tem Gragertom, ki ni moči ničesar storiti zoper njega. Blackwellu se malone toži po vseh neštetih plavalah in temnolasi oboževalci, ki so doslej obdajali Renato. Z mnogimi bi bilo laže opraviti kakor s tem edinim Gragertom!

Z globokim, penečim se šumom reže ladja vodno gladino. Renata sedi zavita v svoj rjavi kožuh. Oči ima zaprte. Toda izpod trepečočih vek razločno vidi Georgov obraz. Ta obraz, ki misli, da ga nihče ne opazuje, je zdaj čudno tuj in izpremenjen od skrbilne napetosti.

Georg je moral dobiti na ladji neprijetno sporočilo. Od tistega trenutka je postala njegova deška veselost nekam krčevita. Neprisiljeno vedenje tega človeka, ki se ji je v kratkih poletnih tednih tolikanj prikupil, je čudno stisnjeno in potlačeno. Otroškega predavanja trenutku, ki si ga je ohranil Georg Gragert vse do moških let, ni več.

Spet in spet prebira tisto poslovno pismo. Obraz mu potemni. In zdajci vzame iz žepa nalivno pe-

ro in jame z brezumno naglico pokrivati zadnjo stran pisma s stenografskimi znamenji in številkami. A tudi ta nenadna delavnost je podobna begu. Konča se prav tako nepričakovano, kakor se je začela.

»Skrbi imate«, pravi Renata čisto tiho. Niti oči ne odpre. Nekaterih moških ne smeš gledati, kadar se dotikaš njihovega gorja.

»Ali vam ne morem pomagati?»

Nič več ni podobna veliki dami Renati z njeno posmehljivostjo in njenim hladom.

Georg se nehote nasmehne.

»Kako veste, da imam skrb, gospa Renata?»

»Že od desetih dopoldne vem, Gragert. Ali prav za prav od deset minut čez deset, kakor hitro ste odprli to pismo, sem začutila.«

Georg se togotno ozre na žep svojega suknjca, iz katerega mu gleda vogal pisma.

»Dajte, Gragert, povejte, kaj je. Človek si mora olajšati srce. Časih je tudi dobro, da nekoliko zakolne. Mislite, da jaz ne kolnem, kadar mi kaj ne gre po sreči?»

»Kaj vam neki ne gre po sreči, Renata?»

Renata čuti za temi besedami željo, da bi spjel pogovor drugam. Noče je priznati za resno.

Odločno pravi:

»Nehajte že s tem igračkanjem, Gragert. Odkar je bil na Wightu tisti poizkus vloga pri našem prijatelju Blackwellu, sva vendar toliko znanca, da lahko govoriva drug z drugim kakor pametna človeka.«

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo orzi, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in žetivne se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpisati v pismo obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana šte. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičočna se malih oglasov, je naslavljanjati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Kampa, kam?

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kegljisce

na razpolago, se nekaj večerov! Cena Din 50. Hotel Metropol, Ljubljana. 11003-12

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prvovrsten pletilec

(Stricker), ki je v stanju prvega izdelave samo finih modernih puloverjev in telovnikov (vse) v velikih količinah, dobi službo. Ponudbe naj pošljejo na des. št. 1. Navedeti je zadnje službovnanje in zahtevati plače pri vsaki oglasni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Zmožna kontoristinja«. 11009-1

Kontoristinja

večja knjigovodstva, strojeve, slovenske in nemške korespondence, z najmanj enoletno pisarniško prakso, dobi mesto na des. št. 1. Navedeti je zadnje službovnanje in zahtevati plače pri vsaki oglasni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Zmožna kontoristinja«. 11009-1

Kuharica

prerazredno, za večji hotelski obrat. Istem. Ponudbe pod »15. maj« na podružnico Jutra v Mariboru. 11009-1

Samostojno

kuharico, za večji hotelski obrat. Istem. Ponudbe pod »15. maj« na podružnico Jutra v Mariboru. 11009-1

Službe išče

Strojepisko, sprejemno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vestna strojepiska«. 11071-1

Pek. pomočnik

ki bi ravnal tudi kruh, dobi takoj mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalen 888«. 11074-1

Trgovska pomočnica

dobi takoj mesto v trgovini z meš. blagom v industrijskem kraju. Ponudbe po možnosti s sliko, z navodno plačo in poklicno staršev na ogl. odd. Jutra pod »Poštena in zmožna pomočnica«. 11070-1

Gospodična

stara 30 let, lepe zunanosti, si dobro izučena, dobi mesto na des. št. 1. Navedeti je zadnje službovnanje in zahtevati plače pri vsaki oglasni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dežele«. 11072-1

G. Th. Rotman:

Miha Klapouh

in njegovi prijatelji

26

Lahko si mislite, da je zbudilo nepričakovano pojavljanje letala, in še s tako čudnimi potniki, v drugače toli mirnem parku največjo pozornost. Miha in njegovi prijatelji so pa hitro skočili na tla, se prišli za roke in jo hoteli mahiniti iz parka, da bi poiskali kaj za zobe. Strašansko so bili lačni!

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa

Kolesa